



Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02- 430/25-23360/2

Podgorica, 17.07.2025. godine

Za: MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNOG DIJALOGA, Rimski trg 46,
Podgorica

gospođi, Naidi Nišić, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i
zapošljavanju lica sa invaliditetom

Veza: Vaš akt broj: 07-100/25-1681/3 od 09.07.2025. godine

Poštovana gospođo Nišić,

Povodom *Predloga zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju
lica sa invaliditetom*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja
na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dopune zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom donose se u
cilju tehničkog i terminološkog usklađivanja sa Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju
invaliditeta, posebno u dijelu kojim se definišu korisnici prava utvrđenih ovim zakonom i
prestanak nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da u prvom stepenu, odnosno
Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga da u drugom stepenu odlučuju o statusu
lica sa invaliditetom, procentu invaliditeta i preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom,
na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene odnosno drugostepene komisije za
profesionalnu rehabilitaciju.

Uvidom u dostavljeni Predloga zakona i Izveštaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da
implementacija istog ne zahtijeva dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta države.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na
Predlog zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa
invaliditetom.

S poštovanjem,



PREDLOG

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU LICA SA INVALIDITETOM

Član 1

U Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) poslije člana 6 dodaje se novi član koji glasi:

„Korisnici prava

Član 6a

Prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i drugi, treći ili četvrti stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo (u daljem tekstu: stepen potrebne podrške) u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, a koje se suočava sa socijalnim i drugim ograničenjima koja su od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zapošljavanja, održavanja zaposlenja i napredovanja u njemu i koje nema mogućnosti da se, pod ravnopravnim uslovima, uključi na tržište rada.“

Član 2

Poslije člana 12 dodaje se novi član koji glasi:

„Profesionalna rehabilitacija

Član 12a

Profesionalna rehabilitacija, u smislu ovog zakona, obuhvata sledeće mjere i aktivnosti:

- 1) savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja;
- 2) ocjena radnog funkcionisanja lica sa invaliditetom u simuliranoj radnoj situaciji ili na konkretnom radnom mjestu;
- 3) pomoć u prihvatanju invaliditeta i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad;
- 4) pomoć prilikom izbora odgovarajućih profesionalnih ciljeva;
- 5) razvijanje socijalnih spretnosti i vještina;
- 6) pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta;
- 7) analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom;
- 8) izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom;

9) izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom na tom radnom mjestu;

10) osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu;

11) praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja;

12) praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu, nakon zaposlenja;

13) evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom;

14) ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom.

Standarde za sprovođenje mjera i aktivnosti iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove rada i zapošljavanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).“

Član 3

Poslije člana 13 dodaje se novi član koji glasi:

„Postupak i uslovi za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

Član 13a

Postupak za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju pokreće se na zahtjev lica iz člana 6a stav 1 ovog zakona, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika, kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod).

Način i uslove ostvarivanja prava iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 4

U članu 21 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako poslodavac ima zaposleno ili zaposli lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, smatra se, u pogledu obaveze zapošljavanja, kao da je zaposlio dva lica sa invaliditetom.“

Član 5

U članu 22a poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Poslodavac iz stava 1 ovog člana ima pravo na subvencije iz čl. 36 i 37c ovog zakona.“

Član 6

Poslije člana 25 dodaje se novi član koji glasi:

„Radni centar

Član 25a

Za zapošljavanje i radno-terapeutske aktivnosti u okviru habilitacije i rehabilitacije lica sa invaliditetom, a posebno lica sa invaliditetom kojima je utvrđen četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, koja se ne mogu zaposliti niti održati zaposlenje pod opštim niti pod posebnim uslovima, može se osnovati radni centar kao ustanova za zaštitu tih lica.

Radni centar može osnovati jedinica lokalne samouprave, Zavod, centar za socijalni rad i jedno ili više pravnih i fizičkih lica.“

Član 7

Poslije člana 37b dodaje se novi član koji glasi:

„Visina subvencije

Član 37c

Visina subvencije iz člana 36 stav 1 al. 1, 2 i 3 ovog zakona iznosi 100% od opravdanih troškova, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć.

Visina subvencije iz člana 36 stav 1 alineja 4 ovog zakona iznosi:

- za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom kome je utvrđen treći ili četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta - 75% od isplaćene bruto zarade za cijeli period zaposlenosti;

- za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom kome je utvrđen drugi stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta - u prvoj godini 75%, u drugoj 60%, u trećoj i svakoj narednoj godini 50% od isplaćene bruto zarade.“

Član 8

Poslije člana 48 dodaju se četiri nova člana koji glase:

„Usklađivanje propisa

Član 48a

Propisi za sprovođenje ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom do početka primjene ovog zakona.

Započeti postupci

Član 48b

Postupci za utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom, procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Postupci za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Nastavak rada komisija

Član 48c

Komisije iz člana 8 ovog zakona nastavljaju sa radom do okončanja postupaka iz člana 48b ovog zakona.

Nastavak korišćenja prava

Član 48d

Lice sa invaliditetom koje je do početka primjene ovog zakona ostvarilo pravo u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom

• („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), nastavlja da koristi pravo i nakon početka primjene ovog zakona do isteka trajanja tog prava, odnosno do gubitka ili prestanka statusa lica sa invaliditetom u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Poslodavci koji zapošljavaju lica sa invaliditetom, a koji su do početka primjene ovog zakona ostvarili pravo u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), nastavljaju da koriste pravo i nakon početka primjene ovog zakona do isteka trajanja tog prava, odnosno do gubitka ili prestanka statusa lica sa invaliditetom koja zapošljavaju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 9

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 3, 6 i 8, člana 11 stav 1 tačka 5, čl. 12 i 13, člana 21 stav 5, člana 22a stav 2 i čl. 25, 37 i 41a Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16).

Član 10

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Obrazloženje

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5, a u vezi sa članom 68 Ustava Crne Gore („Službeni list CG”, br. 1/07 i 38/13), kojim je, pored ostalog, predviđeno da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, odnosno jemči se posebna zaštita lica sa invaliditetom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore”, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) uređuje se način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, mjere i podsticaji za njihovo zapošljavanje, način finansiranja i druga pitanja od značaja za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Pripremi Predloga zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga pristupa zbog potrebe usklađivanja sa Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, saglasno obavezi utvrđenoj Zaključcima Vlade Crne Gore, broj 11-011/25-1059/3 od 27. marta 2025. godine.

Jedinstveno vještačenje invaliditeta u smislu Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta je postupak u kojem se procjenjuje postojanje dugoročnog fizičkog, mentalnog, intelektualnog i/ili senzornog oštećenja lica koje u sadejstvu sa različitim barijerama može otežati puno i efektivno učešće u društvu na osnovu jednakosti sa drugima i, u skladu sa tim, utvrđuje status lica sa invaliditetom, kao i stepen potrebne podrške za njegovo ravnopravno uključivanje u društvo.

Jedinstveno vještačenje invaliditeta vrši se u cilju ostvarivanja prava u oblasti socijalne i dječje zaštite, penzijskog i invalidskog osiguranja, boračke i invalidske zaštite, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, rada, vaspitanja i obrazovanja, kao i u drugim oblastima u kojima se ostvaruju prava po osnovu postojanja dugoročnog fizičkog, mentalnog, intelektualnog i/ili senzornog oštećenja i statusa lica sa invaliditetom.

Lice sa invaliditetom, saglasno navedenom zakonu, je lice koje ima dugoročna fizička, mentalna, intelektualna i/ili senzorna oštećenja koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati njegovo puno i efektivno učešće u društvu na osnovu jednakosti sa drugima, uključujući i dijete sa smetnjama u razvoju, odnosno invaliditetom.

Radi sprovođenja postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta osniva se Zavod za vještačenje invaliditeta, kao specijalizovana ustanova.

Imajući u vidu novi koncept jedinstvenog vještačenja invaliditeta koji propisuje navedeni zakon, te utvrđivanja statusa lica sa invaliditetom i stepena potrebne podrške, od strane specijalizovane ustanove Zavoda za vještačenje invaliditeta, kao osnova za ostvarivanje prava u mnogim oblastima, pa i u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, neophodno je uskladiti odredbe Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom sa istim, posebno u dijelu kojim se definišu korisnici prava utvrđenih ovim zakonom i prestanak nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da u prvom stepenu, odnosno Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga da u drugom stepenu odlučuju o statusu lica sa invaliditetom, procentu invaliditeta i preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene, odnosno drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Dopunama odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ne vrši se usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom dodaje se novi član 6a, kojim se propisuje da prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i drugi, treći ili četvrti stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta. Navedena odredba se predlaže zbog potrebe usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Članom 2 Predloga zakona dodaje se novi član 12a, kojim se propisuju mjere i aktivnosti koje obuhvata profesionalna rehabilitacija. Standarde za sprovođenje ovih mjera i aktivnosti utvrđuje Ministarstvo. Navedena odredba se predlaže zbog potrebe usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Članom 3 Predloga zakona dodaje se novi član 13a kojim se propisuje da se postupak za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju pokreće na zahtjev lica iz člana 6a stav 1 ovog zakona, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika, kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Način i uslove ostvarivanja prava na profesionalnu

rehabilitaciju propisuje Ministarstvo. Navedena odredba se predlaže zbog potrebe usklađivanja sa članom 6a ovog zakona.

Članom 4 Predloga zakona u članu 21, kojim se propisuje kvota za zapošljavanje lica sa invaliditetom, poslije stava 5 dodaje se novi stav, kojim se zbog usklađivanja sa članom 6a ovog zakona, propisuje da ako poslodavac ima zaposleno ili zaposli lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, smatra se, u pogledu obaveze zapošljavanja, kao da je zaposlio dva lica sa invaliditetom.

Članom 5 Predloga zakona u članu 22a, kojim se propisuje oslobađanje plaćanja doprinosa, poslije stava 2 dodaje se novi stav, zbog potrebe usklađivanja sa dodatim članom 37c ovog zakona.

Članom 6 Predloga zakona poslije člana 25 dodaje se novi član 25a, kojim se propisuje da se za zapošljavanje i radno-terapeutske aktivnosti u okviru habilitacije i rehabilitacije lica sa invaliditetom, a posebno lica sa invaliditetom kojima je utvrđen četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, koja se ne mogu zaposliti niti održati zaposlenje pod opštim niti pod posebnim uslovima, može se osnovati radni centar kao ustanova za zaštitu tih lica.

Navedena odredba se predlaže zbog potrebe usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Članom 7 Predloga zakona poslije člana 37b dodaje se novi član 37c kojim se propisuje visina subvencije za poslodavce koji zaposle lice sa invaliditetom. Propisano je da visina subvencije zarade lica sa invaliditetom iznosi: za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom kome je utvrđen treći ili četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta - 75% od isplaćene bruto zarade za cijeli period zaposlenosti, a za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom kome je utvrđen drugi stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta - u prvoj godini 75%, u drugoj 60 %, u trećoj i svakoj narednoj godini 50% od isplaćene bruto zarade.

Navedena odredba se predlaže zbog potrebe usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, kao i sa članom 6a stav 1 ovog zakona.

Članom 8 Predloga zakona, Zakon je u Prelaznim i završnim odredbama dopunjen sa četiri nova člana 48a, 48b, 48c i 48d. Članom 48a propisana je obaveza i dat rok za usklađivanje propisa za sprovođenje ovog zakona sa istim do početka njegove primjene. Članom 48b propisano je da će se postupci za utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom, procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom započeti prije početka primjene ovog zakona okončati po propisima po kojima su započeti. Takođe, propisano je i da će se postupci za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom započeti prije početka primjene ovog zakona okončati po

propisima po kojima su započeti. Članom 48c propisano je da komisije (prvostepene i drugostepene) iz člana 8 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), nastavljaju sa radom do okončanja postupaka iz člana 48b ovog zakona. Članom 48d propisano je da lice sa invaliditetom koje je do početka primjene ovog zakona ostvarilo pravo u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), nastavlja da koristi pravo i nakon početka primjene ovog zakona do isteka trajanja tog prava, odnosno do gubitka ili prestanka statusa lica sa invaliditetom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta. Takođe, propisano je da poslodavci koji zapošljavaju lica sa invaliditetom, koji su do početka primjene ovog zakona ostvarili pravo u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), nastavljaju da koriste pravo i nakon početka primjene ovog zakona do isteka trajanja tog prava, odnosno do gubitka ili prestanka statusa lica sa invaliditetom koja zapošljavaju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Članom 9 Predloga zakona propisano je da danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe pojedine odredbe Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16).

Članom 10 Predloga zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti dodatna sredstva u u Budžetu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**PREDLAGAČ PROPISA****Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga****NAZIV PROPISA**

Predlog zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi propis treba da omogući veću efikasnost Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u postupcima za ostvarivanje prava iz oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.
- Važećim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom o statusu lica sa invaliditetom odlučivao je Zavod za zapošljavanje, u prvom stepenu, na osnovu ocjene nalaza i mišljenja prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju. Veliki broj prvostepenih komisija radio je na neujednačen način, što je u praksi dovelo do značajno drugačijeg postupanja u odnosu na lica koja su podnosila zahtjev za utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom.
- Posljedice problema su značajne razlike u broju lica sa ostvarenim statusom lica sa invaliditetom na nivou organizacionih jedinica Zavoda za zapošljavanje, koje su upravo rezultat neujednačenog postupanja prvostepenih komisija za profesionalnu rehabilitaciju.
- Neujednačenim postupanjem prvostepenih komisija oštećena su dijelom lica sa invaliditetom, kao i sistem, jer su navedenim pristupom nadležnih komisija status stekla i lica za koja je isti upitan, a što je bio osnov za ostvarivanje niza prava iz ove oblasti.
- Bez promjene propisa („status quo" opcija) ne bi se mogla obezbijediti u punom kapacitetu primjena jedinstvenog modela vještačenja invaliditeta, koji treba da se reflektuje na pristup pravima iz oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Imajući u vidu novi koncept jedinstvenog vještačenja invaliditeta koji propisuje zakon kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, te utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom i stepena potrebne podrške, od strane specijalizovane ustanove Zavoda za vještačenje invaliditeta, kao osnova za ostvarivanje prava u mnogim oblastima, pa i u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, bilo je neophodno izvršiti usklađivanje odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom sa istim, posebno u dijelu kojim se definišu korisnici prava utvrđenih ovim zakonom i prestanak nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da u prvom stepenu, odnosno Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga da u drugom stepenu odlučuju o statusu lica sa

invaliditetom, procentu invaliditeta i preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene, odnosno drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Ostvarivanje navedenih ciljeva moguće je donošenjem Zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.

Neusvajanje predloženih rješenja bi negativno uticalo na proces vještačenja invaliditeta, koji se do sada u Crnoj Gori sprovodilo kroz brojne zakone, komisije, te različite načine vještačenja, odnosno utvrđivanja invaliditeta.

Donošenje predloženog propisa imaće pozitivan uticaj na lica sa invaliditetom, kojima će se kroz jedinstveno vještačenje invaliditeta kod Zavoda za vještačenje invaliditeta, kao specijalizovane ustanove, omogućiti sticanje statusa lica sa invaliditetom i stepena potrebne podrške, kao osnova za ostvarivanje većeg broja prava, pa i prava iz oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje predloženog propisa imaće pozitivan uticaj na lica sa invaliditetom kojima će se kroz jedinstveno vještačenje invaliditeta kod Zavoda za vještačenje invaliditeta, kao specijalizovane ustanove, omogućiti sticanje statusa lica sa invaliditetom i stepena potrebne podrške, kao osnova za ostvarivanje većeg broja prava, pa i prava iz oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.

- Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.
- Primjena propisa neće izazvati dodatne troškove za poslodavca.
- Propis nije od uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju..
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija i socijalnog staranja na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

-Imajući u vidu odredbe Predloga zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, kojim se između ostalog propisuje i prestanak nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da u prvom stepenu, odnosno Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga da u drugom stepenu odlučuju o statusu lica sa invaliditetom, procentu invaliditeta i preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene, odnosno drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju to neće biti potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Međutim, u određenom vremenskom periodu, imajući u vidu član 48b i 48 c navedenog Predloga zakona, sredstva za rad prvostepene komisije kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i drugostepene kod Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga biće potrebno i dalje obezbjeđivati na godišnjem nivou, u skladu sa važećim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, sve do okončanja postupaka za utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom, procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom koji su započeti prije početka primjene ovog zakona i okončavaju se po propisima po kojima su započeti. Shodno tome i prvostepena i drugostepena komisija će nastaviti sa radom do okončanja postupaka započetih prije početka primjene ovog zakona. Sredstva za ove namjene se već obezbjeđuju kroz važeći Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom na godišnjem nivou kod potrošačkih jedinica Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

- Imajući u vidu navedeno, punom implementacijom ovog propisa i propisa kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta neće biti potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva za rad komisija kod Zavoda za zapošljavanje i Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga. Takođe, u skladu sa navedenim ostaje da se u jednom vremenskom periodu do okončanja započetih postupaka prije pune primjene ovog Predloga zakona i propisa kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, sredstva i dalje obezbjeđuju u skladu sa važećim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom tokom fiskalne godine.

-Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze;

-Imajući u vidu da u skladu sa Predlogom zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom nije potrebno obezbjeđivati sredstva iz Budžeta CG za rad komisija, ista nijesu obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu i nijesu planirana za narednu fiskalnu godinu. Međutim ista su planirana za tekuću fiskalnu godinu u skladu sa važećim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Takođe, u skladu sa čl.48 b i 48 c navedenog Zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom biće i u narednom periodu planirana kroz važeći Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, određeni vremenski period.

-Usvajanjem propisa predviđeno je donošenje podzakonskih akata, radi usklađivanja sa istim, ali iz njih neće proisteci finansijske obaveze;

- Imajući u vidu novi koncept jedinstvenog vještačenja invaliditeta koji propisuje zakon kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, te utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom i stepena potrebne podrške, od strane specijalizovane ustanove Zavoda za vještačenje invaliditeta, kao osnova za ostvarivanje prava u mnogim oblastima, pa i u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, bilo je neophodno izvršiti usklađivanje odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom sa istim, posebno u dijelu kojim se definišu korisnici prava utvrđenih ovim zakonom i prestanak nadležnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da u prvom stepenu, odnosno Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga da u drugom stepenu odlučuju o statusu lica sa invaliditetom, procentu invaliditeta i preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene, odnosno drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju. Stoga nakon pune

implementacije jedinstvenog vještačenja invaliditeta, te završetka postupaka koji su započeli prije stupanja na snagu ovog zakona, neće biti potrebno obezbjeđivati sredstva za rad komisija kod Zavoda za zapošljavanje i Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga koji kod obje institucije na godišnjem nivou iznosi oko 60.000 e.

-Metodologija i visina izdataka za rad komisija se utvrđivala na godišnjem nivou kod potrošačkih jedinica Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga.

-Preciznost finansijskih podaka za rad ovih komisija u ovom trenutku nije moguće iskazati.

-Imajući u vidu da se propis po prvi put dostavlja, ne postoje sugestije od strane Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom donošenja predloženog propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška;
- Radi izrade Predloga zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom nije obrazovana je Radna grupa.
- Predlog zakona je pripremljen od strane Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, radi usklađivanja sa Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, a u skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore, broj: 11-011/25-1059/3 od 27. marta 2025. godine.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- Donijeće se odgovarajuća podzakonska akta, radi usklađivanja sa ovim propisom.
- Indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva će biti broj lica sa invaliditetom, kojima će se status i stepen potrebne podrške utvrditi u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, a koja će koristiti prava utvrđena ovim zakonom.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zaduženi Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 09.07.2025. godine

